

=VERSILIËNBOSCH=

Burenboek

Voorwoord

Versiliënbosch is een fijne buurt met veel verbinding. Een buurt waarin mensen zich thuis voelen. In gesprekken met bewoners horen we dat steeds terug. Dat willen we ook zo houden in de toekomst. Daarom gaan we Versiliënbosch vernieuwen en verduurzamen. We gaan er mooie, energiezuinige en betaalbare woningen bouwen. De afgelopen maanden hebben we hiervoor gesprekken gevoerd met bewoners. Ook hebben we veel samengewerkt met de leden van de Bewoners Overleg Commissie (BOC). We zijn hen erg dankbaar voor alles wat ze doen voor de buurt.

Wat Versiliënbosch ook bijzonder maakt, is het mijnverleden. Dat verleden heeft de buurt haar eigen identiteit gegeven. Die identiteit willen we bewaren en zelfs verrijken. Bijvoorbeeld door herkenbare elementen of gevels waar mogelijk te behouden. En door de sfeer en bouwstijl mee te nemen in de ontwikkeling van de plannen. Zodat we de buurt beter achterlaten voor toekomstige generaties. En het karakter van Versiliënbosch ook in de toekomst behouden blijft.

Een fijne buurt gaat over meer dan alleen de woningen. Het zijn juist de mensen die samen de buurt maken. De onderlinge saamhorigheid, zoals de bewoners in Versiliënbosch die ook ervaren. Ik kan me heel goed voorstellen hoe ingrijpend het dan is om te moeten verhuizen. Je vertrouwde thuis en buurt te verlaten, waar je zoveel herinneringen hebt. We vinden het dan ook belangrijk dat bewoners van Versiliënbosch straks kunnen terugkeren naar een nieuwe woning in hun vertrouwde buurt.

We zijn trots op de herinneringen die bewoners met ons hebben gedeeld. Hun verhalen en foto's hebben we verzameld in dit burenbuch. Het vertelt de geschiedenis van een tuinderijk en de bewoners door de jaren heen. Een geschiedenis die nooit af is. Daarom hebben we achteraan een deel opgenomen om zelf aan te vullen met nieuwe herinneringen en foto's. Voor alle mensen die Versiliënbosch een warm hart toedragen. Veel leesplezier!

Wim Hazeu

Bestuurder Woonpunt

Inhoud

Hoe het begon	7
Bewoners aan het woord	31
Brigitte Deteren	32
Domi Hendriks - Een buurttuin voor iedereen	38
Dinie Claessens	42
Elaine Schmitz	44
Jan & Kitty Cox	48
Lies van de Peppel	54
In Memoriam - Jeff van de Vin	58
Marian & Manuela Cörvers	62
Marion Kroes	68
Philip Hoekstra	72
Basisschool de Schakel	78
Christian van den Brekel	79
Tiny Koonen	81
Sonja van Veen	86
Vrienden vertellen	93
Colofon	106

= HOE HET BEGON =

Geschiedenis

=VERSILIËNBOSCH=

Luchtfoto Versiliënbosch, datum/bron onbekend,
uit onderzoek Martens Willems & Humblé Architecten

Heerlerheide, Versiliënbosch, Anjelierstraat

Een wijk bestaat uit haar bewoners. Niet uit stenen, straten en feitelijke gebeurtenissen. We willen niet dat met het vernieuwen van de wijk een stukje geschiedenis verloren gaat. Daarom vertellen we, naast persoonlijke verhalen, hier ook over de geschiedenis van Versiliënbosch. Zodat ook dat bijzondere verhaal blijft bestaan. In de geschiedenis van deze wijk komen veel onderwerpen samen. Het mijnverleden, de geschiedenis van de architectuur en het veranderen van de stad Heerlen in de afgelopen jaren. Hier volgt een overzicht daarvan.

Woningen voor nieuwe mijnwerkers

De eerste grote steenkoolmijn in de regio opende in 1899 – de Naussau I. Vanaf toen trokken veel arbeiders naar het zuiden van Limburg. Die kwamen hier uit de buurt, maar ook uit landen als Polen, Slovenië en Griekenland. Uiteindelijk zijn er 12 steenkoolmijnen geweest in Limburg. De eigenaren van de mijnen wilden het liefst dat mijnwerkers met hun hele gezin naar Heerlen verhuisden om te wonen in 'mijnkoloniën'. Zo hoopten ze sociale problemen te voorkomen. Met het aantrekken van al die arbeiders met hun gezinnen moesten er veel woningen in hoog tempo gebouwd worden. Eerst zorgden

de mijnen zelf voor huisvesting. Later namen woningcorporaties die taak over. Tot 1919 is de plek waar Versiliënbosch nu staat een gebied met bos en heide. Vergelijkbaar met de Brunssummerheide. Hier en daar stond er wel een huis, maar het was geen onderdeel van Heerlen. De grond werd gekocht van de grafelijke familie De Marchant et D'Ansembourg. Die woonde in kasteel Amstenrade. Hier moest de wijk Versiliënbosch gaan komen voor arbeiders van staatsmijn Hendrik. Deze staatsmijn was anderhalve kilometer verderop in 1915 geopend. De wijk werd zo ingericht dat deze aan uitvalswegen kon aansluiten.

STAATSMIJN HENDRIK

De Staatsmijn Hendrik lag in Brunssum en was tussen 1915 en 1963 actief. Hier werd kool geproduceerd die werd gebruikt voor de industrie. De mijn had een schacht van maar liefst 1058 meter. Dat was het 'diepste' punt van Nederland. Helaas zijn in deze mijn veel ongelukken gebeurd. Twee mijnrampen hebben voor dodelijke slachtoffers gezorgd. In 2010 is er bij de voormalige ingang van de mijn een herdenkingsmonument geplaatst om alle slachtoffers te gedenken. Na de sluiting van de mijn kwam hier een afdeling van de NAVO. Dit militaire hoofdkantoor is nog altijd actief onder de naam HQ JFCB.

Naast de Staatsmijn Hendrik lagen er in de buurt ook andere mijnen. Ook daar hebben veel bewoners van Versiliënbosch gewerkt. Denk bijvoorbeeld aan Emma in Hoensbroek, Oranje Nassau I in Heerlen centrum, Oranje Nassau III in Heerlerheide en Oranje Nassau IV in Heksenberg.

Staatsmijn Hendrik, privécollectie "De Beukel"

MIJNKOLONIËN

In de eerste helft van de 20e eeuw veranderde de economie van oostelijk Zuid-Limburg flink. Boerenbedrijven maakten plaats voor mijnbouw. En daarmee was er behoefte aan meer woningen. Door het grote woningtekort moesten veel arbeiders dicht op elkaar wonen in een klein aantal woningen. Dat leidde vaak tot misstanden. Daarom wilden de bestuurders van de mijnen dat er nieuwe buurten kwamen. Het liefst op loopafstand van de mijnen: de mijnkoloniën. Deze buurten moesten ruimte bieden aan een kerk en verenigingen. Zo was er genoeg te doen na het werk. Én er kon een oogje in het zeil worden gehouden. Daarnaast kregen de mijnkoloniën ruimte voor moestuinen en het houden van een beetje vee. Dat hielp om de overgang van het boerenleven naar het stadse leven te verzachten. Andere mijnkoloniën in Heerlen zijn: Molenberg, Meezenbroek en Eikenderveld.

De architectuur

Woningbouwvereniging

De Volkswoning werd verantwoordelijk voor de bouw van mijnkolonie Versluisbosch. Ze schakelden de Roermondse architect Jos Cuypers in. Hij maakte ook het ontwerp voor de Heerlense wijk Passart. Jos Cuypers was zoon van architect Pierre Cuypers. Die is bekend van het Rijksmuseum en het centraal station in Amsterdam. Jos had specifieke ideeën voor de wijk. Hij wilde er graag een 'tuinwijk' van maken. In tuinwijken was er veel ruimte voor groen en een speels stratenpatroon. Eenheidsworst moest voorkomen worden. Dat was ook te zien in de bouwstijl van de woningen zelf. Er waren verschillen in hoogtes en baksteenpatronen.

TUINWIJK

Eind 19^e eeuw ontstonden er in veel steden woningproblemen. De industrieën, die vaak dichtbij steden waren, groeiden hard. Veel mensen zochten een woning in de stad. Steden waren daar eigenlijk niet geschikt voor. Daardoor kreeg je veel kleine huizen, dicht op elkaar. Het resultaat was dat er problemen met hygiëne ontstonden. Dat leidde weer tot ziektes. Daarom werden in Engeland ideeën bedacht voor betere huisvesting voor arbeiders. In de tuinstad was er aandacht voor meer ruimte voor de bewoners. In Engeland zijn enkele tuinsteden gebouwd. In Nederland en België is het bij een aantal tuinwijken gebleven. Versluisbosch is er één van.

KENMERKEN TUINWIJK

- Duidelijke afbakening van de wijk. Bijvoorbeeld door een toegangspoort.
- Afwisseling in het stratenpatroon. Geen rechte, lange straten.
- Overvloedige groenvoorziening. Er zijn vaak veel bomen, planten en grasvelden in de wijk.
- Onderscheid tussen hoofdwegen en 'achterpaden'.
- Afwisseling in het ontwerp van de huizen. Bijvoorbeeld door kleine variaties in het metselwerk, schrijnwerk of de indeling van de gevel.
- Laagbouw.
- Ruime percelen met ruimte voor een eigen tuin.
- Gemeenschappelijke ruimtes zoals pleinen en parkjes.
- Duidelijke perceelafschieding door middel van muurtjes en hagen.

Al deze elementen moesten zorgen voor een veilige, gezonde wijk. Met ruimte voor een persoonlijke plek voor elk gezin. Daarnaast kon er op deze manier snel en goedkoop gebouwd worden. Maar toch met aandacht voor genoeg onderscheid in de straten en huizen. Alleen werd het ideaal van de tuinwijken niet altijd in de praktijk gebracht. Door bezuinigingen bleef er soms weinig ruimte over voor groen.

Veel sociale woningbouw uit de jaren '20 en wijken voor mijnarbeiders zijn met de 'tuinwijk gedachte' gebouwd. Andere tuinwijkvoorbeelden zijn: Eisdien-Tuinwijk (Maasmechelen), Tuinwijk (Utrecht) en Passart (Heerlen).

Bouw van de wijk

In Versliënbosch is de tuinwijk gedachte deels terug te zien. Het stratenpatroon is het meest herkenbaar. Er zijn nauwelijks lange, rechte stukken straat. Daarnaast is er een centraal punt in de vorm van een plein, waar nu speeltoestellen staan. Er is veel afwisseling tussen de maten van huizen. Sommige zijn twee-onder-een-kap, andere zijn aaneengesloten rijen. Sommige type woningen komen verspreid door de wijk voor, andere slechts op één plek. Er is ook gewerkt met

verschillende soorten daken. In het originele plan was veel ruimte voor groen te vinden. Verder is de bouwstijl nog te herkennen aan baksteenpatronen en afwijkende hoogtes en rooilijnen. Al bij aanvang van de bouw werd duidelijk dat er bezuinigd moest worden. Mede door de Eerste Wereldoorlog waren grondstoffen namelijk duurder geworden. Waarschijnlijk zijn daardoor details van het plan van de architect komen te vervallen. In 1919 gingen het Rijk en de gemeente akkoord met de bouwplannen. In 1920 werd de wijk al opgeleverd.

Hier is het speelse stratenpatroon duidelijk te zien, Martens Willems & Humblé Architecten 2023

Uitbreiding

Toen het economisch beter ging, werd de wijk iets uitgebreid. De eerste uitbreiding vond plaats in 1930. De Volkswoning vroeg toen om toestemming voor de bouw van 94 extra woningen in Versiliënbosch. Het ging om woningen langs de Heerenweg, Anjelierstraat en Versiliënboschweg. De volgende uitbreiding vond plaats in 1940. Toen werden er 11 woningen voor grote gezinnen gebouwd. Die woningen kwamen op een terrein tussen de Lijsterstraat en de

Nachtegaalstraat. Daar was nog ruimte vrij gehouden omdat er een schoolplein was gepland. Die school is er nooit gekomen. Eind jaren '30/begin jaren '40 werd er ook meer groen aangeplant. Tuinarchitect John Bergmans werd ingehuurd. Hij maakte een groenplan voor de wijk. In de hofjes tussen woningen zette hij struiken en bomen neer en hier en daar kwamen plantsoenen. Het centrale plein werd een klein park met een grasveld en heesters.

Renovatie deel 1

In 1957 voerden de bewoners van Versiliënbosch actie voor beter onderhoud aan hun woningen. Zij weigerden huurverhogingen zolang de woningen niet gerenoveerd zouden worden. Bij de rechter haalden ze hun gelijk en in de drie decennia die daarop volgden, werden geen huurverhogingen doorgevoerd.

De huur bleef 40 gulden per maand. In 1963 werden er kleine verbeteringen doorgevoerd, maar die waren van tijdelijke aard. Er waren toen al plannen tot sloop van de wijk in de maak. Inmiddels was Versiliënbosch echt onderdeel geworden van Heerlen. Door de bouw van de wijk Vrieheide in de jaren '60 werd Versiliënbosch onderdeel van het stedelijk gebied.

Plan van tuinarchitect en plantenkenner John Bergmans (1892 - 1980), Martens Willems & Humblé Architecten

De in de jaren '60 gebouwde wijk Vrieheide met op de achtergrond Versiliënbosch; rechts is de zilverzandgroeve.
Foto uit rapport RAAP

Rapporten, onderzoeken en brieven

Halverwege de jaren '70 startte er een periode met veel oproer in de wijk. De sluiting van de mijnen had veel invloed op de hele regio. Dat bracht veel onzekerheid met zich mee. Daarnaast was het duidelijk dat de renovaties van de voorbije jaren niet voldoende waren. Dus stond de woningcorporatie voor een belangrijke keuze: investeren of slopen. Er werden rapporten geschreven en er werden onderzoeken gedaan. Er gingen

heel veel brieven heen en weer tussen bewoners, de gemeente en de corporatie.

Uit de rapporten bleek dat er veel achterstallig onderhoud was. Daarnaast hadden bewegingen in de bodem gezorgd voor scheuren en scheefstand. In de tussentijd hadden bewoners vaak zelf al aanpassingen aan de woningen gedaan. In de originele woningen was geen badkamer en het toilet was los van het huis geplaatst, in de tuin. Deze voorzieningen waren door bewoners vaak later zelf

aangebracht in de berging of door een veranda aan te bouwen.

Na geruchten over sloopplannen, richtten bewoners in 1978 een actiecomité op. Ze boden een petitie aan met voorstellen voor verbetering. De bewoners wilden graag dat de wijk behouden bleef.

Ze woonden er dicht bij familie en konden op hun burens terugvallen. Dit blijkt ook uit een enquête uit 1976. Bovendien wilde het grootste deel van de bewoners meer huur gaan betalen als de huizen zouden worden opgeknapt.

Renovatie deel 2: 1981-1986

Uiteindelijk lukte het de bewoners om de sloopplannen te stoppen. Na een werkbezoek aan de wijk gaf Erwin Nypels akkoord om de wijk te gaan renoveren. Hij was toen minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Na jaren van actie voeren werden uiteindelijk alle woningen opgeknapt. Zo kon de wijk ten minste weer 25 jaar mee. De woningen werden grotendeels gestript. Kozijnen, deuren en dakkapellen werden vernieuwd. De schoorstenen werden afgebroken en de daken kregen nieuwe pannen. De woningen kregen badkamers en buiten werden er extra bergingen en garages gebouwd. In 1986 was de renovatie afgerond en dat werd gevierd. Erwin Nypels kwam

tijdens de viering terug naar de wijk en bedankte de bewoners voor hun strijd. De bewoners van de laatst opgeleverde woning, de familie Schoonderwaldt, kregen hun sleutel officieel uitgereikt. Wat ze ervan vonden? "We zijn een volk van kankeraars. Maar ik ben dik tevreden over het uitgevoerde werk." De huur werd wel flink hoger, van 45,25 gulden stapsgewijs naar 180 gulden.

Krantje waarin bewoners op de hoogte werden gehouden over de plannen, archief Woonpunt

Krantenartikel uit archief Woonpunt, bron/datum onbekend

Voor en na renovatie tussen 1981 en 1986. Cultuurhistorisch onderzoek RAAP.

Op weg naar complete vernieuwing van de wijk

Woningbouwvereniging De Volkswoning wordt na verloop van tijd overgenomen door corporatie Woonpunt. Het wordt dan al snel duidelijk dat er opnieuw werk aan de winkel is. In 2020 verenigen 6 bewoners zich in een actiegroep, later de Bewoners Overleg Commissie - de BOC. Ze horen veel klachten om zich heen. Met name over vochtproblemen en slechte isolatie. Ze bundelen de klachten in een 'zwartboek' en bieden dit aan bij Woonpunt. Op die manier willen ze samen met Woonpunt een plan van aanpak maken. Waar mogelijk gebeurt dit ook. Maar als Woonpunt in april 2022 een huurverhoging aankondigt, volgen er protesten. Een aantal problemen is niet opgelost en daarom willen bewoners niet meer huur betalen. Uiteindelijk maakt Woonpunt hiervoor excuses. In mei 2022 komt minister Hugo de

Jonge van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening langs voor een werkbezoek aan Heerlen-Noord. Hij komt ook langs in Versiliënbosch en is het ermee eens dat er veel werk aan de winkel is.

Voor Woonpunt en de Bewoners Overleg Commissie wordt steeds meer duidelijk dat het niet gaat lukken om deze woningen te verduurzamen. De meeste zijn inmiddels 100 jaar oud en veel problemen zijn niet meer met een renovatie op te lossen. Nu het besluit er is om te herstructureren, zijn de bewoners blij dat er naar hen geluisterd is. Natuurlijk zal het voor veel Versiliënbosch bewoners lastig worden om hun buurt (tijdelijk) te verlaten. Sommigen wonen er al sinds hun geboorte. Maar in de plannen wordt rekening gehouden met de wensen van de bewoners. De identiteit van de wijk wordt waar mogelijk behouden. Bewoners worden betrokken en kunnen meedenken over de plannen.

Protest bewoners

Werkbezoek minister De Jonge
© Bas Quaadvlieg voor De Limburger

Terugblik

In de geschiedenis van Versiliënbosch komen twee dingen heel duidelijk naar voren. Door in het verleden van de wijk te duiken, kom je meer te weten over de geschiedenis van de hele streek. Bij het leggen van de eerste stenen rond 1920 was de regio rondom Heerlen volop in verandering. Er kwamen mensen uit alle windstreken hier naartoe en er was veel bedrijvigheid. Er waren veel nieuwe ideeën over hoe deze nieuwe, industriële economie eruit moest zien. Deze ideeën zijn allemaal terug te vinden in deze

wijk: mijnkolonie, tuinwijk en de architectuur. Daarnaast wordt heel duidelijk hoe betrokken de bewoners altijd zijn geweest bij de wijk.

Een hechte gemeenschap

Betrokkenheid en saamhorigheid passen volgens de meeste bewoners goed bij de wijk. De oorsprong van die saamhorigheid gaat terug tot de beginjaren van de wijk. De mannen kenden

Eksterstraat jaren '30

Eksterstraat 2023

elkaar uit de mijnen, vrouwen brachten veel tijd met elkaar door en kinderen gingen naar dezelfde school. Ook nu nog wonen veel kinderen en kleinkinderen van de eerste bewoners in de wijk. Dat schept een band die vele jaren teruggaat.

Bewoners van Versiliënbosch staan erom bekend dat ze graag een praatje met elkaar maken. Ze houden een oogje in het zeil en kijken naar elkaar om. Als een buurvrouw ziek is, staat er vaak iemand met een kommetje soep voor de deur. Het wij-gevoel en trots op de wijk hebben ervoor

gezorgd dat de wijk hectische periodes heeft doorstaan. Bewoners voerden tot het uiterste actie om hun wijk te behouden. En dat maakt het een bijzonder stukje geschiedenis van de afgelopen 100 jaar.

Een frisse wind

Veel bewoners hebben de wijk door de jaren zien veranderen. Sociale betrokkenheid wordt niet door iedereen gewaardeerd. Niet alle bewoners voelen zich even verbonden met de wijk. De trots die bewoners vroeger voelden bij hun Versiliënbosch, heeft in

sommige gevallen plaatsgemaakt voor schaaamte. De woningen zijn erg verouderd. De wijk en Heerlen-Noord hebben geen goede naam en er is veel overlast. Hoog tijd voor een frisse wind.

Wanneer dit burenbboek verschijnt, onderzoekt woningcorporatie Woonpunt samen met de gemeente de mogelijkheden voor de herstructurering van Versiliënbosch. Hoe dit er precies uit gaat zien, is op dit moment nog niet bekend. Er wordt gekeken naar manieren om de sterke identiteit van de wijk te behouden.

Kunnen bepaalde elementen uit de architectuur terugkomen in de nieuwe ontwerpen? En hoe kan de originele gedachte van de tuinwijk teruggebracht worden?

Maar misschien nog belangrijker dan hoe de wijk eruit moet zien, is hoe het voelt om in Versiliënbosch te wonen. Veel bewoners geven aan dat ze het oude gevoel van saamhorigheid belangrijk vinden. Inwoners moeten zich weer verantwoordelijk voelen voor de buurt waarin ze wonen. Zo hopen ze oude en nieuwe inwoners weer trots te maken op hun wijk.

Anjelierstraat jaren '30, ter hoogte van kruising met Koekoekstraat

Anjelierstraat 2023, ter hoogte van kruising met Koekoekstraat

Tijdslijn

- 1915 opening Staatsmijn Hendrik
- 1919 start bouw Versiliënbosch
- 1920 oplevering wijk
- Jaren '30-'40 uitbreiding van de wijk
- 1978 petitie bewoners verbetering wijk
- 1980 huizen worden grondig gerenoveerd
- 2020 oprichting Bewoners Overleg Commissie door 6 bewoners
- April 2022 protest tegen huurverhoging
- Mei 2022 werkbezoek Minister Hugo de Jonge in Heerlen-Noord en Versiliënbosch
- Eind 2022 resultaten technische onderzoeken bekend, start herstructureren
- Zomer 2023 start onderzoek naar behoud herkenbare elementen of gevels
- 2024 bekendmaking plannen voor het vernieuwde Versiliënbosch

Tijdslijn andere belangrijke mijnen in de regio:

- 1899 Opening Oranje Nassau
- 1911 Opening Staatsmijn Emma
- 1917 Opening Oranje Nassau III
- 1928 Opening Nassau IV

Kom op de Soep

Sinterklaas in de Koekoek

BEWONERS OVERLEG COMMISSIE

Sinds de oprichting in 2020 zet de BOC zich in voor allerlei zaken in de wijk. Het begon met het verzamelen van klachten. Daarna kwamen ze massaal in actie tegen de huurverhoging. Daarnaast is de BOC er ook voor de leuke dingen. Ze organiseren tal van activiteiten om de buurt leefbaarder te maken. Sinterklaas komt ieder jaar op bezoek en met Pasen kunnen kinderen eieren zoeken. Met 'kom op de soep' komen vooral de eenzamere oudere bewoners regelmatig samen. Dan wordt er veel bijgepraat onder het genot van een broodje of een lekker soepje.

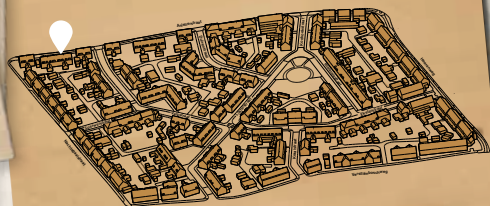

Burendag 2023

**= BEWONERS AAN
HET WOORD =**

BRIGITTE DETEREN

“Tenzij ik een huis
aangeboden krijg
met een uitzicht
waar ik alle vogels
kan horen zingen,
wil ik hier gewoon
terugkomen.”

naar binnen. Ik rende door de hele
wijk heen. Van het speeltuintje
op het pleintje tot het bos aan de
overkant.”

“Maar dat kan nu niet meer. Het
is helemaal gedraaid. Nu laat ik
mijn kleindochter niet eens naar de
overkant lopen, waar haar vader
woont.” Brigitte zou graag willen
dat ook haar kleindochter zich vrij
en veilig kan voelen in de wijk. “Je
gunt het ze toch die ervaring die je
zelf hebt gehad toen je jong was.”

Een leven lang Versiliënbosch

“Ik ben geboren en getogen in
Versiliënbosch. Eerst woonden
we bovenaan op de hoek, nummer
167. Daarna zijn we verhuisd
naar nummer 161.” Brigitte is kort
even weggeweest uit de wijk,
maar zodra ze kon, is ze meteen
teruggekomen. “Heel even heb ik
met mijn vriend (nu mijn man) op
een flatje gewoond, maar toen hier
een woning vrij kwam zijn we er
meteen voor gegaan. Ik vond het
vanzelfsprekend om hier te wonen.
Mijn ouders woonden gewoon
aan de overkant. We hebben nooit
echt naar andere huizen gekeken.”

Een wijk vol herinneringen

“Mijn twee oma's woonden allebei
hier. Een op de Versiliënboschweg
48 en de ander op de Lijsterstraat
27. Toen ik nog klein was liep ik
zo van de ene bij de andere oma

Vergane glorie

“De laatste 15 jaar vind ik de wijk
echt aan het ‘verpauperen’. Als
ik een buitenstaander was, zou

HOE HEET JE?

Brigitte. Mijn meisjesnaam is
Jansen, dat is nu Deteren.

HOE OUD BEN JE?

57

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

In dit huis 36 jaar, en mijn hele leven
al op de Anjelierstraat. Mijn ouderlijk
huis is bovenaan de Anjelierstraat.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Vroeger noemde iedereen me
Gietie. Zo noemt familie me nog
altijd.

WAAR WOON JE PRECIES?

Anjelierstraat 88

MET WIE WOON JE HIER OF MET WIE HEB JE HIER GEWOOND?

Mijn man en vroeger ook nog met
mijn zoon. Hij woont ook nog in de
buurt, aan de overkant.

HEB JE HUISDIEREN?

Een hondje, Bowie. Hiervoor was er
Basje, maar die is een jaar geleden
overleden.

Opa, oma en oudere
zus van Brigitte Deteren

Neefje van Brigitte Deteren

ik nooit voor deze wijk kiezen.” Ze denkt dat deze verandering te maken kan hebben met een veranderde mentaliteit. “Toen de oudere mensen uit de wijk er niet meer waren, kwamen er veel nieuwe mensen. Die zetten alle drie de containers gewoon in de voortuin. Ik heb zelfs een keer voor in een tuin een oud bankstel zien staan.”

En dat is jammer, vindt Brigitte. “De wijk was goed onderhouden en tuintjes waren allemaal mooi verzorgd. Iedereen was vriendelijk.” Bovendien was iedereen trots om in Versiliënbosch te wonen. “Iedereen die hier woonde,” zegt ze, “wilde vaak blijven tot de dood.”

Een dubbel gevoel

Die trots zie je ook terug als je bij Brigitte binnen bent. Ze heeft er echt haar thuis van gemaakt. Afscheid nemen valt haar zwaarder dan gedacht. “Ik dacht: ‘Het is tijd. Het zijn oude woningen en dat begin je wel echt te merken. Alles piept en kraakt. Het is een beetje bouwvallig en in de winter voel je de tocht echt heel erg. Maar het gaat me nu wel aan het hart. Ik wil ook echt graag terugkomen.’”

“Het goede geluk dat ik altijd heb gehad hier, neem ik gewoon mee.”

Van haar huidige huis gaat Brigitte haar tuin het meest missen. “Ik zit hier iedere ochtend zo lekker te genieten van de vogeltjes met een kopje koffie. Qua geluid en rust zit ik hier heerlijk. Ik weet niet wat ik ervoor terug ga krijgen, maar ik blijf optimistisch.”

“En natuurlijk zie ik de voordelen van een nieuwe woning ook wel. Als ik terugkom, krijg ik een splinternieuwe, energiezuinige woning, waar ik de rest van mijn leven kan blijven.”

Betrokken bewoners

Brigitte hoopt dat de nieuwe bewoners straks weer een beetje meer naar elkaar omkijken. “Ik mis de betrokkenheid van de bewoners nu. Zelf maak ik me daar ook schuldig aan, maar ik heb vroeger wel altijd in de huurdersbelangenvereniging gezeten, de voorloper van de BOC. Het trapveldje boven, dat hebben wij toen geregeld!”

Generaties in een wijk

De foto's van Brigitte laten een volledige familiegeschiedenis zien. Kinderen zijn opgegroeid voor de camera, met Versiliënbosch op de achtergrond. ●

Vader en oudere zus Brigitte Deteren

Gerrit Tempelman
spreekt de buurt toe na
afloop van de renovatie

Tante van Brigitte Deteren

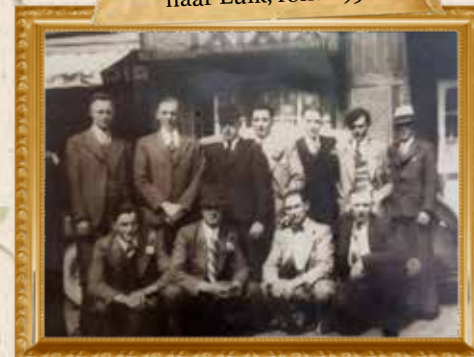

Jongens uit Versiliënbosch
na een fietswedstrijd

Renovatie Versiliënbosch

Familie de Bruin, uitstapje
naar Luik, rond 1930

Fam. Tempelman

Familie de Bruin, 1945

Een buurttuin voor iedereen

**DOMI
HENDRIKS**

“De 4 pijlers van de buurttuin zijn: muziek, cultuur, kunst en natuur.”

Domi in de stand-up tuin

“Het idee voor De Buurttuin is begonnen tijdens Corona,” vertelt Domi Hendriks. “Mijn partner, Kim, en ik zaten toen samen op een flatje. Zij stelde voor om ergens een moestuintje te huren. Ik dacht: “Tja... Dan ben je wel buiten.” We hebben toen dit gebied gevonden.”

Destijds was het niet meer dan een groen, overgroeid stuk. “Er waren eerst plannen om het hier plat te gooien. Ze wilden er een grasveld van maken, zoals de rest hier,” zegt Domi. “We zijn toen met de gemeente in gesprek gegaan om dat te voorkomen. Die stonden daar wel voor open. We moesten dan wel met een goed plan komen. Toen zijn we aan de slag gegaan met steun van de gemeente en medebestuurder Gert Jan Blom.”

“We hebben goed nagedacht over wat we met het gebied wilden doen. Het was voor ons belangrijk om hier een plek te maken waar mensen samen konden komen. Kim en ik hebben allebei een artistieke achtergrond. Vroeger hadden we een cultuurcentrum in Hoensbroek,” vertelt Domi. “Dat netwerk van toen hebben we ingezet voor De Buurttuin.”

Steun

Dankzij steun van meerdere partijen lukt het De Buurttuin financieel gezond te blijven. Maar veel geld hebben ze niet nodig. “We proberen met weinig toch heel veel te doen. We willen graag zo veel mogelijk onafhankelijk

“We vinden het leuk om te roeien met de riemen die we hebben.”

blijven. We zoeken creatieve oplossingen die niet altijd veel kosten.”

Dat lukt ze ook aardig. Sinds de start van De Buurttuin is er al veel interesse getoond en hebben ze veel bereikt. “Anderhalf jaar nadat we bezig waren, is er een interview geweest met Movisie,” zegt Domi. “Daarna is er echt een versnelling in de zaak gekomen.”

Buurtbewoonster Mia

“Als je pionier wil zijn op sociaal-maatschappelijk gebied, kom je naar Heerlen-Noord. Daar liggen nu enorm veel kansen.”

Koffie met Mia

Tegenwoordig wordt er veel gedaan in De Buurttuin. Er worden onder andere educatieve programma's georganiseerd en voorgelezen voor de kinderen van de buurt. Iedere woensdag maakt buurtbewoonster Mia koffie klaar. Iedereen mag dan een kopje komen drinken. Daarnaast wordt het tuinieren natuurlijk niet vergeten.

“De Buurttuin bestaat eigenlijk uit 3 gebieden,” legt Domi uit. “Er is de cultuurweide, waar we culturele activiteiten houden. Dan zijn er de

tuintjes zelf. We hebben er 16 in totaal. Mensen uit de buurt kunnen die voor €50,- per jaar huren. Ze krijgen dan een stuk van 50m².”

Ten slotte is er het deel waar de kweekkas en de kweektuin zijn. “In de kweektuin schieten we groenten, die dan de kas ingaan. De groenten die we oogsten gebruiken we bijvoorbeeld om een hapje van te maken in de buitenkeuken. Mensen mogen dan komen eten, vaak onder het genot van livemuziek.”

“We verkopen de groenten niet,” benadrukt hij. “De Buurttuin is echt een sociaal-maatschappelijk project. Dat willen we zo houden. De groenten die we overhouden, leggen we in een mandje. Mensen mogen ze dan meenemen.”

Voor de mens

“Omdat we vanaf het begin al veel waarde hechtten aan het sociaal-maatschappelijke aspect, is er een samenwerking met Alcander ontstaan,” vertelt Domi. “We zijn samen met hen de stand-up tuin begonnen. Mensen met verschillende soorten problematiek komen hier iedere vrijdagochtend een tuintje verzorgen.” De

samenwerking noemt Domi een redelijk succes. “Je merkt dat het mensen goed doet. Niet alleen om samen te zijn, maar ook om de handen in de aarde te steken.”

Werken in de tuin maakt ‘het koppie leeg’, zoals Domi het zegt. “Geloof, maatschappelijke discussie in negatieve zin, dat bestaat hier niet. Er is even geen tijd om daarover na te denken. Je lost problemen bij de mensen natuurlijk niet op, maar ze maken zichzelf wel weerbaarder. Ze komen moe thuis en zijn voldaan na een dagje tuinieren.”

De toekomst

Domi en Kim hopen dat De Buurttuin nog lang mag bestaan. “Ik ben heel gelukkig met hoe het hier gaat,” zegt Domi. “We hebben hier echt een plek gemaakt waar mensen van allerlei verschillende achtergronden samen kunnen komen. Het is belangrijk dat gemeente Heerlen het sociale deel serieus blijft nemen en dit soort initiatieven blijft steunen.” ●

Familie Tempelman, 1930
(voor de geboorte van Dinie)

DINIE CLAESSENS

HOE HEET JE?

Dinie Claessens.
Mijn meisjesnaam is Tempelman.

HOE OUD BEN JE?

62

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

In woon nu 38 jaar in deze woning.
Daarvoor woonde ik op de Heerenweg.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Nee

WAAR WOON JE PRECIES?

Lijsterstraat 14

MET WIE WOON JE HIER OF MET WIE HEB JE HIER GEWOOND?

Met man, vroeger ook met de kinderen, twee dochters. Dochter woont nu in de Lijsterstraat.
In totaal heb ik 3 kleinkinderen. Die komen 2-3 keer in de week langs.

HEB JE HUISDIEREN?

Nee

Café de Sport

"Ik ben opgegroeid op de Anjelierstraat. We woonden daar boven het café van mijn ouders, Café de Sport. Dat hebben zij heel lang gehad," vertelt Dinie. "Ik heb altijd graag in Versliënbosch gewoond. Het was altijd leuk met iedereen. We speelden samen en gingen samen naar school toe."

"De woning waar ik nu woon is hetzelfde huis waar mijn vader is geboren. Hij is uiteindelijk naar de Heerenweg gegaan. Meteen na de renovatie rond 1986 ben ik in dit huis komen wonen," zegt ze. "Destijds zette mijn vader zich flink in tegen de sloop en vóór de renovatie. Het plan was toen om 25 jaar later nog eens te renoveren, maar dat is nooit gebeurd."

De renovatie in de jaren '80

Mijn vader, de prins

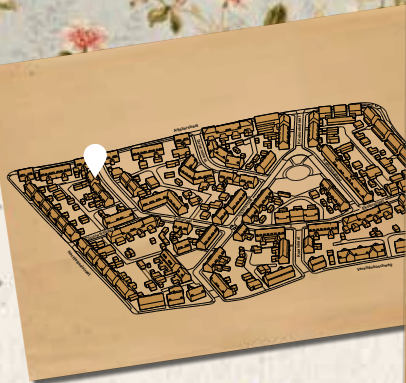
"Mijn vader is altijd erg betrokken geweest in de buurt. Hij ging met alles vol erin," herinnert Dinie zich. "Hij was ieder jaar prins carnaval in het café. Dan ging hij de hele wijk door. Hij moest het echt van de mensen hebben, met het café. Het café was voor iedereen en iedereen hielp mee."

"Als er nieuwe mensen komen, hoop ik dat er wat minder vooroordelen zijn van beide kanten."

De hoop voor de toekomst

"Verzorging en liefde voor de tuintjes zouden erg kunnen helpen om ons allemaal weer trots te maken op de wijk," denkt Dinie. "Als de nieuwe wijk er straks staat, hoop ik dat mensen weer wat meer van elkaar gaan accepteren. Als er nieuwe mensen komen, hoop ik dat er wat minder vooroordelen zijn van beide kanten. Dan wordt het ook wat laagdrempeliger om je voor te stellen aan elkaar." ●

ELAINE SCHMITZ

HOE HEET JE?

Elaine Schmitz

HOE OUD BEN JE?

75

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

Sinds '86. Na de verbouwing.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Nee

WAAR WOON JE PRECIES?

Valkstraat 4

MET WIE WOON JE HIER OF MET WIE HEB JE HIER GEWOOND?

Nu alleen. Maar daarvoor met mijn man Henk en onze twee kinderen.

HEB JE HUISDIEREN?

Altijd honden, katten, vogels, konijnen, muizen gehad. Iedere keer als we voer gingen halen, kwamen we met een beest thuis.

Henks geboortehuis

"Henk, mijn man, is in 1944 in dit huis geboren en heeft hier bijna altijd gewoond. In de tussentijd zijn we wel even verhuisd, naar de Weggebekker. Daarna hebben we het huis overgenomen van zijn moeder. Onze dochter was 14/15 toen we hier introkken. Onze zoon was iets jonger. Dochter kreeg meteen verkering, zoon had al zijn vrienden hier. Henk is inmiddels alweer 14 jaar overleden. Zelf woon ik hier nu al 37 jaar. Al was dat nooit helemaal het plan."

Onverzettelijke schoonmoeder

"Ik heb destijds vooral ja gezegd tegen dit huis zodat mijn schoonmoeder uit het huis zou gaan," legt ze uit. "Met de verbouwing in de jaren '80 wilde ze er namelijk niet uit. Ze weigerde echt te vertrekken. Mensen spraken ons aan omdat zij er niet uit wilde. "Als ze er niet uit wil, dan is dat zo," zei mijn man dan altijd."

Dat is een hele tijd zo gegaan, zegt Elaine. "Ze zat hier helemaal alleen, tussen de lege huizen, midden in de verbouwing. Maar ze was niet bang! Ze had een honkbalknuppel achter de deur

en alles was dicht gebouwd met stallen waar vroeger konijnen in zaten."

Zij eruit, wij erin

"Uiteindelijk hebben mijn schoonmoeder, de woningcorporatie en mijn man en ik toch een afspraak kunnen maken. Zij wilde eruit, op twee voorwaarden. Zij zou een nieuwe woning krijgen die al klaar was. En haar zoon, mijn man, zou het huis op de Valkstraat krijgen na de renovatie. Daar zijn ze toen akkoord mee gegaan."

"Als ze eenmaal iets in haar hoofd had, kreeg je het er niet uit."

"Om de deal rond te krijgen, moest ik dus meeverhuizen. Tijdelijk, dacht ik. Ik was echt niet van plan om lang te blijven. Maar het bleek een hele leuke straat te zijn. We hebben hier nooit iets gehad, we letten allemaal op elkaar. De meesten van ons zijn nu op leeftijd, maar er zijn ook een paar jongeren. Dat gaat heel goed samen."

Een (te) grote tuin

"Ik ben het huis erg gaan waarderen," vertelt Elaine. "Het eerste dat meteen opviel was de heerlijke tuin en heel veel zon!" Maar die tuin werd uiteindelijk een nadeel. "Nu ik wat minder goed ter been ben, is die veel te groot. Tot twee jaar geleden ging het goed, maar nu kan ik het onderhoud niet meer bijhouden. Het is te veel."

Geen verzet meer

"Toen er voor het eerst sprake was van slopen, kwam mijn dochter naar me toe. "Mama, wat doen we?" vroeg ze me een beetje voor de grap. "Gaan we de naam Schmitz hooghouden? Gaan we hier ook blijven tot allerlaatste?" Maar ik ga hier niet zo dapper blijven wonen als mijn schoonmoeder. En ik kijk ook wel uit naar een seniorenwoning met een kleiner tuintje of een balkon." ●

FOTOCOLLAGE

Processie door de wijk

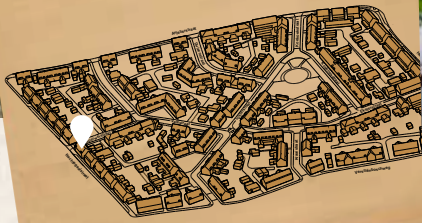

Toiletten bij de kerk

Hendrik Kroezen (r)

JAN & KITTY COX

HOE HETEN JULLIE?

Jan Cox en Kitty Cox

HOE OUD ZIJN JULLIE?

88 en 90

SINDS WANNEER WONEN JULLIE HIER?

Dik 50/60 jaar

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JULLIE?

Jan was vroeger de klokkenman.

WAAR WOON JULLIE PRECIES?

Nachtegaalstraat 27

MET WIE WONEN JULLIE HIER OF MET WIE HEBBEN JULLIE HIER GEWOOND?

In het begin woonden we hier met z'n vijven. Onze drie dochters en wij. We hadden ook een zoon, maar die is verongelukt op 21-jarige leeftijd. Hij woonde toen al zelfstandig.

HEBBEN JULLIE HUISDIEREN?

Onze zoon had twee honden: Cindy en Tanja. Die hebben we in huis genomen. Tanja is hier 23 jaar geworden. We hebben nu nog een kat.

“We zijn al 66 jaar getrouwd. We hebben elkaar in een danscafé leren kennen.”

Wij en Versiliënbosch

“We zijn al 66 jaar getrouwd. We hebben elkaar in een danscafé leren kennen.” Maar Jan was helemaal niet zo’n danser. “Hij ging alleen voor de vrouwen,” grapt Kitty. “Ik danste wel graag.”

“Via de Volkswoning zijn we hier terecht gekomen,” vertelt Jan. “We woonden eerst op de Heksenberg. De vrouw die eerst in dit huis woonde wilde ruilen.”

Er is altijd goed contact geweest met een paar families. “Schutmans en Bemelmans bijvoorbeeld. Die zijn allemaal inmiddels overleden. Kitty en ik zijn één van de oudsten hier in de buurt nu,” gaat hij verder. “We hebben hier altijd met veel plezier gewoond. Het contact met Woonpunt verliep fijn. Ze zijn heel goed voor ons geweest.”

On the road

“Vroeger heb ik als vrachtwagenchauffeur gewerkt,” zegt Jan. “Dat was een mooi beroep. Ik had heel veel vrijheid. In die tijd heb ik veel van Europa gezien. Italië, Spanje, Denemarken, noem maar op. Eigenlijk overal.”

Kitty ging ook vaker mee op de vrachtwagen. Eén mooie reis kunnen ze zich nog goed herinneren. “We gingen naar Italië, Venetië en Monaco. De Riviëra af.”

“Daarna hebben we ook altijd nog lang met de caravan gereisd. Naar Italië, Spanje, en voormalig Joegoslavië. We zijn allebei echte avonturiers. Samen hebben we veel kilometers gemaakt.”

De koffiemolen

Jan en Kitty zaten in de antiekhandel. Die liefde begon ooit met

een koffiemolen. "Samen met wat andere spullen kochten we de koffiemolen bij een groothandel," weet Kitty nog. "Toen we thuiskwamen, ging Jan tekeer: "Hoe komen we dat kwijt? Nu is al dat geld weg!"

"Ik was bang," geeft Jan toe. "Kitty was dat minder. Zij ging ervoor. Als ik vaker naar haar had geluisterd, waren we nu rijk geweest." Kitty gaat verder: "We zijn op een markt gaan staan. Toen kwamen er kennissen en die kochten alles. Zo heeft zich dat opgebouwd. Vanaf toen zijn we echt begonnen. We hebben altijd op antiekmarkten en braderieën gestaan. We hebben ook winkels gehad in Maastricht en Heerlen."

Klokken maken

Tussen het antiek dat Jan en Kitty verkochten, zaten ook

"We deden alles samen met z'n tweeën."

vaak klokken. "Veel van de klokken konden meteen worden doorverkocht. Maar er was ook een flink aantal dat gerepareerd moest worden," vertelt Jan. "Eerst liet ik dat door iemand doen, maar na een poos liepen de kosten de spuigaten uit. Toen dacht ik: "Wat zij kunnen, dat kan ik ook.""

"Ik ben toen gewoon begonnen met een klok uit elkaar te halen en maar wat te proberen," lacht hij. "Dat ging steeds beter. Uiteindelijk had ik het onder de knie. Het is sindsdien een uit de hand gelopen hobby."

Atelier

"We hadden hier ook een atelier aan huis, maar veel van mijn materialen heb ik moeten verkopen," zegt Jan. "We moeten hier weg en zijn al op leeftijd. Het zou te veel zijn om allemaal mee te verhuizen."

"Het is wel onhandig. Soms ben ik aan het werk en dan heb ik iets nodig. Maar dan blijkt dat ik het al verkocht heb. Als ik 20/30 jaar jonger was, had ik dat nooit gedaan."

Markten

"Bijna iedere dag stonden we op de markt," zegt Jan. "We zijn in Duitsland en België geweest. In Tongeren hebben we lang gestaan. Zelfs in Wallonië. Kitty sprak Frans en ik heb het van haar geleerd."

Tot heel recent stonden Jan en Kitty nog op de markt. "Vorig jaar, naar Horst," vertelt Jan. "In de ochtend om half 4 op en om 10 uur waren we uitverkocht."

Dat was vroeger niet anders. "We hebben altijd mooie spullen gehad," zegt Kitty. "We hadden vaste kopers," vult Jan haar aan. "Uit heel Europa wisten ze ons

altijd te vinden. Eén vaste koper uit Duitsland stond al te wachten als wij kwamen. Hij kocht dan meteen alle klokken die we hadden."

Een echt team

Ze hebben elkaar altijd mooi aangevuld. "Hij durft het soms nog steeds niet om waren in te kopen," zegt Kitty. Ze weet één keer nog goed. "We hebben ooit eens ruim 200 klokken gekocht. De vraagprijs was vrij hoog. Jan wilde toen de koop afzeggen, maar ik ben gaan handelen. Uiteindelijk hebben we de klokken meegekregen voor de helft. En ze waren zo weer verkocht." ●

FOTOCOLLAGE

Philip Hoekstra, actief
voor Stadspartij Heerlen

Hendrik en Lies Kroezen
Achterom bij de Nachtegaalstraat 5

FOTOCOLLAGE

Anjelierstraat

Anjelierstraat
naar Heerenweg

Anjelierstraat, ca.1958

Anjelierstraat ca. 1950

LIES VAN DE PEPPEL

HOE HEET JE?

Lies van de Peppel

HOE OUD BEN JE?

77

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

Sinds mijn veertiende. Ik heb nog even met mijn man en dochter op een flat gewoond, maar nu alweer 38 jaar terug in de wijk.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Liesje

WAAR WOON JE PRECIJS?

Koekoekstraat 16

MET WIE WOON JE HIER OF MET WIE HEB JE HIER GEWOOND?

Nu alleen. Hiervoor altijd met mijn man samengewoond. We waren 45 jaar getrouwd. Hij is 17 jaar geleden overleden.

HEB JE HUISDIEREN?

Een hond, Spikey. Hij is 8 jaar en volgt me overal. Waar ik ga, gaat hij ook.

Verslillenbosch en ik

“Toen ik 14 was, zijn we hierheen verhuisd, naar de Koekoekstraat 17. Dat is het huis hier tegenover. Daar wonen mijn broer en zus nu nog steeds. Ik heb even op een flat gewoond, maar dat was niks voor mij. Toen mijn dochter 18 was, heb ik geruild met een oudere dame. Mijn flat, die toen nog heel nieuw was, voor dit oude huisje.”

“Ook al woonden we er op dat moment niet, ons leven speelde zich hier af. Mijn dochter Marianne heeft hier een groot deel van haar jeugd doorgebracht. Ze was regelmatig te vinden bij haar oma. Haar neefjes en nichtjes waren er ook vaak, dus dat was altijd heel leuk.”

Verhuizen

Lies heeft het niet makkelijk met het afbreken van haar woning. “Ik ben slecht ter been en het verhuizen, dat is lastig. Mentaal vind ik het zwaar. De burens hier, dat is één kliek. De een helpt de ander. Dat samen horen... In een andere wijk of een nieuw huis moet je je toch weer aanpassen.”

Toch begrijpt ze dat er iets moet gebeuren. “Ik heb gehoord over de waterschade die de achterburen hebben. Dat is toch schandalig,

hoe het er nu uit ziet? Terwijl zij het daar toen ze introkken helemaal hebben schoongemaakt... Ik vind het echt heel erg, want het is zo'n lieve meid die er nu woont.”

“Ik wilde deze woning en ik wilde hier nooit meer weg. Nu voelt het een beetje alsof ze me wegjagen.”

't Gebouwtje

In al die jaren heeft Lies veel mooie herinneringen aan de wijk gemaakt. Een lange tijd heeft ze, samen met een vriendin Hennie en hun mannen, het buurtgebouwtje gehad. Dat zat in het pand van het Kantoor. Beter bekend als de Koekoek, of gewoon 't Gebouwtje.

“We wilden iets organiseren voor mensen met een kleine beurs. Tijdens het kienen konden mensen prijzen winnen, zoals een pakje boter of een pakje koffie. Die kregen we van winkels in de buurt.

Mannen hadden er een wekelijkse kaartavond. En we organiseerden van alles voor kerst, Sinterklaas, Pasen en carnaval. Iedere woensdag was er kindermiddag.”

“Er was altijd iets te doen en het was altijd even leuk.”

De zegening

“Op een dag had de pastoor van de kerk een altaar opgezet in de wijk. Vanaf dat altaar leidde hij een processie naar 't Gebouwtje om het te zegenen. Hij heeft mij toen ook gezegend en een toespraak gehouden. Dat was heel mooi.”

Beter een goede buur...

Tegenwoordig helpen burens elkaar onderling nog steeds. “Iedere dag laat mijn buurman Albert mijn hondje uit,” zegt Lies. “Die ken ik al van toen hij klein was. Vroeger was iedereen veel buiten en stond de deur vaak open. Als de een ziek

was, kwam de ander helpen. Dat is nu toch veel minder.”

“Lachen, gieren, brullen, soms zelfs tot 12 uur 's avonds. We hebben hier een hele mooie tijd gehad.”

“Ik hoop dat dat gevoel weer terug zal komen. Naar elkaar omkijken. Een beetje kleppen en het leuk hebben onder elkaar. En op een bepaalde tijd: “Ja jongens, tot morgen hé! Welterusten.” Dat moet kunnen.” ●

FOTOCOLLAGE

Antoon de Bruijn,
de broodbezorger

Christus Koningschool
Anjelierstraat

25 jarig huwelijksfeest
Antoon de Bruijn en
Jacoba de Jong

Mannen gaan
naar Luik

In Memoriam

JEFF VAN DE VIN

Van 2006 tot 2017 werd ieder jaar een jaarmarkt georganiseerd in Versiliënbosch door Jeff van de Vin. Hier kwamen wijkbewoners en mensen van buiten de buurt samen om achter een kraam te staan, langs de kramen te lopen, om gezellig een praatje te maken en om elkaar weer eens te zien.

Jeff overleed in 2017. Maar om hem en zijn werk te eren, vroegen we zijn zus Marita Sligter-Van de Vin om zijn verhaal te delen. Via mooie foto's en herinneringen deelt zij wat voor een bijzonder mens haar oudere broer Jeff was.

Jeff van de Vin, 2010

Familie Van de Vin

"Als gezin kwamen wij in 1981 op de Versiliënboschweg 12 wonen. Onze moeder was alleenstaand met 3 kinderen. Jeff was toen 14 jaar oud," laat Marita ons weten. "Jeff heeft zijn hele leven lang in de wijk gewoond, waarvan de laatste jaren op de Lijsterstraat 27."

"Jeff was een bekend gezicht in de wijk. Hij had veel vrienden en mensen met wie hij regelmatig een praatje maakte."

"Onze andere zus, Suzan, en de zoon van Jeff, Rocky, wonen allebei nog steeds in de wijk. Zelf heb ik er ook 38 jaar gewoond."

De jaarmarkt

"De droom om een jaarmarkt te starten kwam niet uit het niets. Jeff vond het heerlijk om markten af te struinen. Samen met onze zus, Suzan, stond hij ook regelmatig zelf op markten in Nederland en Duitsland. Zo leerde Jeff genoeg standhouders kennen die interesse hadden en begon hij zich te verdiepen in het organiseren van zo'n markt."

"In 2006 was de eerste markt een feit. Zowel standhouders als buurtbewoners kregen de gelegenheid om een kraampje te huren en hun waren aan te

bieden", schrijft Marita. "Samen met een compagnon organiseerde Jeff de markten. Die compagnons zijn in de loop der jaren wel eens gewisseld."

"Jeff droomde hardop van een volle markt op een zonnige pinksterdag, met een goed gevuld dorpsplein in het midden van de wijk, waar buurtbewoners gezellig een biertje met elkaar dronken. De harde werkelijkheid was dat het eerste jaar ijskoud was, de regen met bakken uit de hemel kwam en er amper klanten naar de kraampjes kwamen."

Jaarmarkt, 2009

Een groeiend succes

Jeff liet zich echter niet uit het veld slaan. Zijn netwerk werd steeds groter. Vlak na de zomer begon hij alweer met het plannen van de volgende markt. Zijn harde werk liet de jaarmarkt ieder jaar groeien. "Iedereen werd ingezet om te helpen. Wij zussen hadden ieder jaar de koffiedienst. Zoon Rocky, neef Damiën en andere vrienden en bekenden stonden als vrijwilligers op verschillende posten."

Jaarmarkt, 2011

"Samen zorgden we ervoor dat de markt ieder jaar beter verliep."

Het team op de jaarmarkt, 2011.
Rechts: Jeff van de Vin

"In 2012 kwam de wethouder een toespraak houden. En in 2013 had Jeff de burgemeester zelfs geregeld voor een praatje."

Het 10-jarig jubileum in 2016 is de laatste jaarmarkt die Jeff zelf organiseerde. "Jeff overleed begin 2017. Zelfs toen hij ontzettend ziek was, deed hij er alles aan om de markt dat jaar door te laten gaan. Dat is toen ook gebeurd met een andere marktmeester. Maar zonder Jeff was het niet meer hetzelfde. Na Jeff's overlijden is er ook niemand meer geweest die de organisatie van de jaarmarkt op zich heeft genomen." ●

Jeff van de Vin, 2016

MARIAN & MANUELA CÖRVERS

HOE HEET JE?

Marian Cörvers

HOE OUD BEN JE?

59

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

Al 38 jaar.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Ze noemen me gewoon 'buurvrouw'.

WAAR WOON JE?

Sperwerstraat 12

MET WIE WOON JE HIER?

Nu met mijn man. Vroeger met z'n vijven.

HEB JE HUISDIEREN?

Nee

HOE HEET JE?

Manuela Cörvers

HOE OUD BEN JE?

35

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

Sinds mijn geboorte. Eerst bij mijn ouders, nu sinds 8 jaar op mezelf.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Niet echt.

WAAR WOON JE PRECIES?

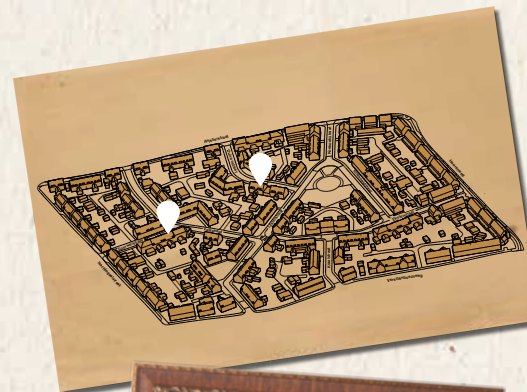
Duivenstraat 16

MET WIE WOON JE HIER OF MET WIE HEB JE HIER GEWOOND?

Alleen

HEB JE HUISDIEREN?

Nee

Organisatie Paas-activiteit

Marian: "Ik ben op mijn 18de getrouwd. In die tijd ging dat zo, hè. Mijn man en ik woonden in een flatje op de Oude Brunssummerweg. Maar hij wilde een tuin en meer vrijheid. We schreven ons in voor een eengezinswoning en op mijn 21ste zijn we verhuisd. Ik woon hier sinds die tijd en heb er onze drie kinderen opgevoed."

Marian kende de wijk niet goed, maar haar eerste indruk was positief. "Mooie gezellige woning, fijne buurt en lekker rustige straat. Mensen zaten in de voortuin en maakten altijd wel een gezellig praatje. Als er iemand ziek was, stond er altijd wel iemand klaar om te helpen."

Een onbezorgde jeugd

Dochter Manuela is geboren en getogen in Versliënbosch. "Als kind had ik het hier echt leuk. In mijn tijd woonden er heel veel kinderen. Ik herinner me vooral dat we veel buiten speelden. Bijna alle kinderen zaten op Basisschool de Schakel. Je kende alle kinderen en alle ouders. Er was altijd wel iemand om mee te spelen."

Marian: "En wij wisten altijd wel waar de kinderen waren en met wie. Of we vroegen het gewoon aan de burens. De kinderen wisten waar ze mochten spelen en dat ze naar huis moesten komen als de straatverlichting aanging."

EK '88

"Een van de eerste bijzondere herinneringen aan de wijk was het EK van 1988," vertelt Marian. "Dat is het EK dat Nederland won. Het was echt een geweldige

sfeer hier. Iedereen had slingers en vlaggetjes opgehangen. Van het ene huis naar het andere. De hele wijk was oranje. En als er gevoetbald werd, was er altijd wel iemand die een televisie buiten wilde zetten. Met een parasol of partytent erover zodat je het beeld kon zien. Er werd samen gegeten, samen gedronken en samen gejuicht. Prachtig!"

De aardbeving

Voor dochter Manuela is de aardbeving van 1992 een van de momenten die veel indruk op haar hebben gemaakt. "Ik was toen nog maar een jaartje of zes, geloof ik. In het midden van de nacht werden we wakker geschud. Niemand wist wat er aan de hand was, maar er was wel wat paniek. Ineens stonden we allemaal op onze slofjes en in onze pyjama buiten. Niet alleen ons gezin, maar de hele straat stond buiten te kijken." Marian vult aan: "Dat was wel eng. Maar op een gegeven moment moet je toch weer terug in je huis om te slapen. Iedereen geruststellen, terwijl je zelf best nog een beetje bang bent."

Een veranderend gevoel

"Het meest bijzondere aan deze wijk is de samenhang tussen

Protesten in 2022

de bewoners." Marian merkt op dat er in al die jaren veel is veranderd. "We doen nu veel minder samen dan in het begin. De nieuwe mensen die hier zijn komen wonen, doen minder moeite. Die komen thuis en doen de rolluiken direct omlaag. Ze maken geen contact met hun burens. Het is meer ieder voor zich."

Manuela vindt het vervelend om te moeten zeggen, maar ze vindt het belangrijk om ook de overlast te benoemen. "Iedereen weet dat er problemen zijn met dealers en hangjongeren uit andere wijken die hier naartoe komen. In de wijk zelf wonen ook een paar mensen

die zwaar verslaafd zijn aan alcohol of drugs. Dan heb je nog asociale mensen, die bijvoorbeeld de hele dag aan hun auto of motor sleutelen en geen rekening houden met anderen."

Vocht en tocht

"Het is vervelend dat de wijk op de schop moet, maar de meeste huizen zijn gewoon niet meer te redden." Daarmee heeft Manuela het onder andere over haar eigen woning. "Als ik door mijn woonkamer liep, hoorde ik water onder de vloer klotsen. Ze hebben de vloeren open gemaakt en muren gesloopt om te kijken waar het probleem lag. Maar het is nog steeds niet helemaal opgelost. Ik heb in huis een waterpomp en een ventilatiesysteem die 24 uur per dag moeten blijven draaien. Zoveel vocht en tocht, het is gewoon echt niet goed voor een mens."

Een nieuwe Koekoek

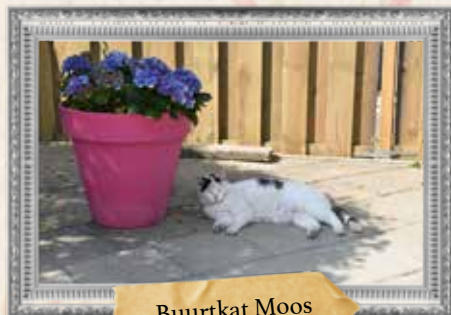
Marian heeft nog een wens voor de nieuwe wijk. "Hopelijk komt er weer een ruimte waar iedereen samen gebruik van kan maken, zoals de Koekoek. Nu komen de oudjes er naartoe voor een kopje koffie en een praatje. Met andere leden van de BOC, de Bewoners Overleg Commissie, organiseren

"Het is vervelend dat de wijk op de schop moet, maar de meeste huizen zijn gewoon niet meer te redden."

we van daaruit veel verschillende activiteiten. Zoals Kom op de Soep, Paaseieren zoeken of Sinterklaas. Zo'n gebouwtje en de inzet van buurtbewoners zijn heel belangrijk om iedereen bij elkaar te houden." ●

FOTOCOLLAGE

Buurtkat Moos

Protesten huurverhoging

Huurcontract, Lijsterstraat 30

FOTOCOLLAGE

Jaarmarkt
Versliënbosch

Pop-up terras op het
pleintje op de Koekoekstraat

Olifant Bubba,
van Circus Freiwald

Dennis Kis, zoon van
Suzan Kis ca. 2003

MARION KROES

HOE HEET JE?

Marion Kroes

HOE OUD BEN JE?

57

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

37 jaar. Sinds de renovatie in 1986.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Nee

WAAR WOON JE PRECIES?

Koekoekstraat 9

MET WIE WOON JE HIER OF MET WIE HEB JE HIER GEWOOND?

Nu alleen. Ik ben gaan samenwonen toen ik 20 was, daarna zijn we getrouwd en inmiddels ook weer gescheiden. Ik heb 2 kinderen hier gekregen. Die zijn ondertussen de deur uit.

HEB JE HUISDIEREN?

Niet meer. Wel een hondje en konijntjes gehad.

Vrouw van de melkboer

"Ik ben opgegroeid op Heksenberg, daar heb ik tot mijn 20e gewoond," zegt Marion. "Mijn ex-man kwam van Versiliënbosch. Hij is opgegroeid in deze straat en was hier melkboer. Hij heeft deze woning gekregen zodat hij achterom een loods kon bouwen voor de melk."

Marion kon snel wennen aan een leven in Versiliënbosch. "Ik werkte bij de Edah op Heksenberg. Iedereen kwam daar, dus ik kende al veel mensen uit de buurt. Vanaf het begin voelde ik me meteen thuis."

Overall blijven kletsen

"Ik ging wel eens mee voor de melk," vertelt Marion. "Zo leerde ik iedereen nog beter kennen. Ik vond het ook gezellig. Maar mijn ex-man had helemaal niets aan me bij het rondbrengen. Hij was dan al 3 straten verder terwijl ik nog stond te kletsen. Hij moest me dan altijd weer komen ophalen om door te gaan."

"Als melkboer had hij vroeger van veel mensen de huissleutel. Als de mensen dan niet thuis waren, zette hij de melk gewoon in de koelkast en kreeg het geld later wel."

Kinderen uit Versiliënbosch bij de renovatie van het plein op de Koekoekstraat

Een nieuw plein

"Ik kan me nog goed herinneren dat het pleintje hier voor de deur werd gemaakt voor de kinderen. Daarvoor was het helemaal betegeld en stonden er maar twee bankjes," vertelt ze. "Toen hebben ze zo'n berg zand gestort. Alle kinderen sprongen er meteen bovenop."

"Er is altijd iets te doen geweest. Onder andere vanuit de Koekoek. Ze zetten bijvoorbeeld een kerstboom op het plein. De kinderen konden er wat gaan knutselen. Er werd gekaart en gekiend." Wat de gelegenheid dan ook was, de Koekoek opende graag de deuren. "Toen mijn dochter in groep 8 zat, mochten we in de Koekoek een disco voor haar organiseren. De kids stonden allemaal te dansen en ik zat achter in de keuken."

Een actieve bewoner

In het begin vond Marion de sloopplannen moeilijk te accepteren. "Ik dacht: "Laat mij maar lekker zitten." Maar doordat Woonpunt het goed heeft uitgelegd, ben ik het ook meer gaan begrijpen. En natuurlijk is het ook heel fijn. Straks heb ik een heel nieuw modern huis."

"We zitten minstens één keer per maand samen met Woonpunt. Ik vind dat ze ons goed op de hoogte houden."

Marion is erg actief bij de BOC, de Bewoners Overleg Commissie. "Het trok me vanaf het begin meteen. Ik wilde graag meedenken over wat er met de huizen zou gebeuren. De BOC is uiteindelijk meer gaan doen. Woonpunt heeft 't Gebouwtje (de Koekoek) ter beschikking gesteld. Zo kunnen we allerlei activiteiten blijven organiseren, zoals toen ik hier net kwam wonen." De activiteiten die ze organiseren geven haar een trots gevoel. "Er komen veel kinderen op

af. Dat maakt het heel erg leuk. Ook word ik regelmatig door mensen tegengehouden. Die laten me dan weten hoe fijn ze het vinden."

Een nieuwe start

Marion hoopt dat bewoners opnieuw kunnen beginnen in de nieuwe wijk. "Alles wordt nieuw gebouwd en ziet er straks weer netjes uit. Ik hoop dat dat zo blijft," zegt ze. "Ik denk dat het kan helpen om verschillende soorten mensen in de woningen te zetten. Als je dan bijvoorbeeld één persoon in de straat hebt die de container laat staan, kan je die aanspreken. Dat is vaak iets lastiger als het vijf of meer mensen zijn." ●

Feestelijke viering na renovatie in 1986

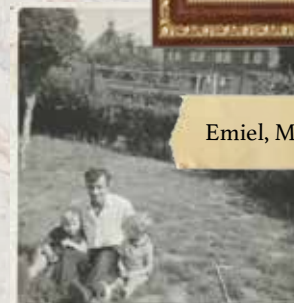
FOTOCOLLAGE

Jules Klaassens, geboren op Koekoekstraat 1

Emiel, Marcel en Remo

PHILIP HOEKSTRA

HOE HEET JE?

Philip Hoekstra

HOE OUD BEN JE?

76

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

Ongeveer 16 of 17 jaar. Vanaf mijn 60e.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Flip. Zo noemt iedereen me.

WAAR WOON JE PRECIES?

Lijsterstraat 5

MET WIE WOON JE HIER OF MET WIE HEB JE HIER GEWOOND?

Altijd alleen.

HEB JE HUISDIEREN?

Ik heb heel lang duiven gehad. Op het hoogtepunt waren dat er 30.

Hier gewerkt

“Ik ben opgegroeid in Nieuw-Einde. Ik zat op de jongensschool, de Christus Koningschool,” vertelt Flip. “Toen heb ik heel veel vrienden gemaakt die in Versliënbosch woonden.”

“Vroeger hadden veel mijnwerkers duiven. Dat was echt een afleiding voor ze,”

“Later heb ik gewerkt als sociaal consulent bij Woonpunt. Dat was toen nog de Volkswoning. Ik zorgde voor Zeswegen en Versliënbosch. Ik bemiddelde bij burenruzies, drugsproblemen en overlast,” zegt hij. “Dat heb ik 20 jaar gedaan. In Versliënbosch viel het altijd reuze mee.”

Bij problemen ging Flip in gesprek met beide partijen. “Ik zei altijd eerst: “Heeft u de burenschuwd of hen iets laten weten?” Dan was het vaak nee en zei ik: “Spreek de burens eerst zelf aan.” Dat hielp heel vaak. Heel af en toe maar waren er problemen die niet opgelost konden worden.”

Duivenpieten

“Vroeger hadden veel mijnwerkers duiven. Dat was echt een afleiding voor ze,” vertelt Flip. “Op zaterdag gingen ze de duiven inzetten in wedstrijden. Dan werd er een

Philip met één van zijn duiven, 1988

El Pascha, één van Philips
prijswinnende duiven

pilsje gedronken. En op zondag kwamen de duiven terug van de vlucht. Dan werden ze geklokt en gingen de melkers terug naar het lokaal. Daar werd het afgeslagen en gekeken wie gewonnen had. Ook weer met een pilsje erbij. Dat was voor die mensen heel wat.”

Ook Flip heeft duiven gehouden. “Op het hoogtepunt had ik er 30. Ik deed mee met de zware vluchten, op lange afstand. Ik heb Barcelona, Saint-Vincent-De-Tyrosse en Dax gedaan,” zegt hij. “Ik heb daar ook veel prijzen mee gewonnen. Nationaal ben ik eerste en tweede geweest.”

“Achter in de tuin had ik een ren. In de garage stonden ook hokken. Dat was heel normaal in de wijk. Mensen hielden duiven of andere vogels, vaak kanaries. Dat is nu niet meer. Er zijn nu misschien nog 3 duivenpieten over in de wijk.”

Wijkrivalen

Terwijl de mannen in de mijn werkten, wist de jeugd zich goed bezig te houden. “Vroeger speelde Nieuw-Einde vaak voetbal tegen Versiliënbosch,” weet Flip nog goed. “Voor onze thuiswedstrijden speelden we op een veldje achter de kerk. Voor uitwedstrijden gingen we naar de Heerenweg, daar had Versiliënbosch hun veld.”

De wijken mochten dan wel rivalen zijn tijdens voetbal, ze hielpen elkaar ook. “Op het heitje achter de kerk lag een zandgroeve,” zegt hij. “Daar vochten de wijken vaak tegen elkaar. Versiliënbosch tegen Heksenberg. Wij van Nieuw-Einde kwamen ze dan helpen.”

“Vechten tegen
andere wijken.
Daar leenden
de zandgroeven
zich heel goed
voor.”

Katapulten en slingers

“Wij hadden ook een zandgroeve. We vochten daar tegen Langeberg. De jongens van Versiliënbosch stonden dan aan onze kant en vochten met ons mee. Het ging er soms hard aan toe, met katapulten en slingers met stenen,” vertelt Flip. “Maar we waren naderhand gewoon allemaal vrienden. Als we elkaar nu nog tegenkomen is er niets aan de hand. Dan lachen we er gewoon om.”

Flip kan zich nog goed herinneren dat Langeberg soms ook hulp van anderen kreeg. “Er kwam een keer een oudere jongen van Langeberg. Een jaar of 25. Wij waren maar een jaar of 14. Hij kreeg toen een van ons te pakken. Dat was onze beste schutter. Niemand was beter met een katapult dan hij. Ze hebben hem toen de hele kop ingesmeerd met olie. Dat waren leuke dingen. Echt kattenkwaad.” ●

Braderie Versiliënbosch, 2016

Valkstraat 2 t/m 12 in 1977

Hoek van Eksterstraat
en Lijsterstraat

Eksterstraat met links
de Kraaistraat

Carnaval in
Versiliënbosch, 2014

Carnaval in
Versiliënbosch

Jan Kroezen en mevrouw Hulst
Twee oudste bewoners in het
middenpunt om de start renovatie
Versiliënbosch te vieren

Basisschool de Schakel

Basisschool De Schakel ligt aan de rand van Versiliënbosch. De school is ontstaan vanuit een aantal fusies, waarvan de eerste in 1982 plaatsvond.

Dat ging toen om de Christus Koningschool, de jongensschool, en Basisschool Chistus Eucharisticus, de meisjesschool. Om de twee scholen samen te voegen werd er een geheel nieuw gebouw gebouwd aan de Zes Landenstraat. Ook werd er een nieuwe naam gekozen: De Klimop.

Een aantal jaren later, rond 1995, heeft er nog een fusie plaatsgevonden. Deze keer met basisschool Op Gen Ing, wat voorheen de Basisschool Catharina Labouré was.

Samen werden deze twee scholen De Schakel. Veel bewoners van Versiliënbosch gingen als kind naar Basisschool De Schakel, of naar een van de voorgangers ervan.

We spreken met Christian van den Brekel, de huidige directeur van De Schakel. En we interviewden Tiny Koonen, een leerkracht die al meer dan 50 jaar lesgeeft. Zij leggen uit wat de rol van de school in de wijk is en spreken hun hoop uit voor de toekomst.

CHRISTIAN VAN DEN BREKEL

Een goede start

“Goed onderwijs verzorgen staat voorop,” zegt Christian. “Dat combineren we met een goede verbinding met de mensen in de wijk. Daarnaast vinden we het belangrijk om met veel hart voor de kinderen te gaan.”

Samen met ouders

“We willen laagdrempelig zijn voor ouders. Ze weten dat ze altijd naar binnen mogen lopen.” Iedere ochtend is er bijvoorbeeld een inloopkwartiertje. “De meester of juf staan bij de deur van het klaslokaal,” legt Christian uit. “Ouders kunnen daar hun verhaal kwijt. Dat kan gaan over hun kind of als ze zelf even hun ei kwijt willen.”

“We willen een open school zijn. We hebben de ouders nodig om hun kinderen te kunnen begrijpen.”

“Het is belangrijk voor de bewoners dat ze serieus worden genomen.”

Een echte schakel

“Het netwerk op een school als De Schakel ligt breder dan bij een dorpschool,” vertelt hij. “De schoolmaatschappelijk werker is structureel hier in de school. Soms krijgen we vragen die niet over onderwijs gaan. Bijvoorbeeld over opvoeden. Dan vinden wij het heel fijn dat we iemand hebben die ouders kan helpen of die ze naar de juiste instantie kan verwijzen.”

De toekomst

We vragen Christian hoe het gevoel van verbondenheid terug kan komen in de wijk, na de verbouwing. Hoe zorg je ervoor dat iedereen weer het gevoel krijgt er samen voor te staan?

“Het is belangrijk voor de bewoners dat ze serieus worden genomen,” zegt hij. “Dus naar hen luisteren en ze inspraak geven over sommige dingen.”

“Daarnaast hoop ik dat er goed wordt nagedacht over de tijdelijke huisvesting. Hoe ver zijn die tijdelijke woningen bijvoorbeeld van de wijk af? Kunnen de kinderen hier naar school blijven gaan? Het is voor hen een belangrijke periode in hun leven.”

TINY KOONEN

Voor iedereen die op school heeft gezeten in Versliënbosch, is Tiny Koonen een bekend gezicht. Zij geeft al meer dan 50 jaar les. Zelfs nu, op 72-jarige leeftijd, is ze nog altijd 2 dagen per week actief binnen De Schakel. Toen ze met pensioen ging, is het schoolplein naar haar vernoemd als dank voor haar jarenlange, harde werk.

Een blik op de wijk

“Ik ben geboren op Heerlerheide. Mijn vader had een grote boerderij en veehandel. Ik ging vaak met hem mee op de hooiwagen. We reden dan ook door deze wijk. Alles was toen nog weiland en ik vond het reuze interessant.”

De directeur aan de deur

“Meteen na het afronden van mijn studie ben ik begonnen met werken in Heerlerheide. Mijn eerste dag was op 23 mei, 1973,” vertelt Tiny.

“Een week voor de zomervakantie kreeg ik een baan aangeboden. De directeur van de meisjesschool stond toen voor de deur.”

Nog voordat Tiny goed kon nadenken over het aanbod, stond de volgende dag een andere directeur voor de deur. “Hij was directeur van de jongensschool, de Christus Koningschool. De positie die hij me aanbood zou een moeilijke worden. De jongensschool had een slechte naam in de wijk. Tegenover de meisjesschool waren ze echt achtergesteld.”

Maar lang heeft Tiny niet hoeven na te denken voordat zij koos voor de jongensschool. "Mijn hart lag echt in de uitdaging. We wilden laten zien dat we goed onderwijs gaven en dat we er echt waren voor de kinderen," zegt Tiny. "We hebben ons van alle kanten moeten bewijzen. We organiseerden open dagen, musicals, projectweken. Alles om te laten zien wat de kinderen in zich hadden."

Afscheid van De Klimop

"De jongens- en meisjesschool werden samengevoegd in 1982. De Klimop was de naam van de nieuwe school. Het is toen best een strijd geweest wie nieuwe directeur zou worden," vertelt Tiny. "Uiteindelijk heeft onze directeur, Wim Waltmans, de functie gekregen." Heel terecht, vindt ze: "Hij heeft zich altijd enorm ingezet voor de kinderen. Toen hij werd gekozen als nieuwe directeur voelden wij ons als team ook heel sterk."

"Toen rond 1995 de tweede fusie plaatsvond, waren beide scholen in het begin niet blij," herinnert Tiny zich. "We waren dol op de naam Klimop maar door de fusie moest er weer een nieuwe naam komen. We hebben toen een enquête uitgestuurd. Zo zijn we uitgekomen op De Schakel."

Verandering

"In de jaren '90 ging het achteruit. Zowel in de wijk als op school. Voorheen hadden we ruim 600 leerlingen, maar die aantallen werden steeds minder. Dat kwam doordat veel gezinnen met kinderen de wijk uittrokken zodra ze een betere woning konden betalen," zegt Tiny. Maar, zegt zij ook: "Wat overblijft zijn mensen die zich samenvakken. We zijn hier een eenheid. Ze hebben allemaal een hart van goud, de kinderen en de ouders."

"Ieder kind heeft talenten. Dat moet je laten zien."

Zich aan elkaar optrekken

"We organiseerden heel veel," vertelt Tiny. "Schoolreisjes, musicals, schooldagen, noem maar op. De ouders hielpen en waren heel betrokken. Toen Wim met pensioen ging hebben ook veel ouders meegeholpen om een feest te organiseren."

"Ieder kind heeft talenten. Dat moet je laten zien. De succesverhalen van leerlingen die vroeger op De Schakel hebben gezeten laten aan de kinderen nu zien dat zij het ook kunnen," zegt ze. "Je merkt hier dat de kinderen elkaar echt omhoog proberen te trekken. Ze moedigen elkaar aan. 'Hey, doe je best en probeer ook mee naar havo of atheneum te gaan. Dat kan jij ook!'"

De school als vaste grond

"Ik heb lesgegeven aan heel veel verschillende generaties, die hier ook nog steeds wonen," vertelt Tiny. "Die kinderen en hun families hebben hier hun wortels. Ik hoop dat de kinderen na het heropbouwen van de wijk ook terug kunnen komen. En dat ze in de tussentijd hier naar school kunnen blijven gaan."

"Een wens die ik voor de wijk heb is dat alles er weer mooier uit gaat zien. Dat mensen hun huis en tuin weer gaan opknappen. Dat ze weer trots kunnen zijn op waar ze wonen. Vroeger gingen we als school vaak de straat op met kinderen en ouders. Bijvoorbeeld om de wijk schoon te maken. Dat zou weer terug mogen komen. De kinderen betrekken om de wijk ook mooi te houden." ●

"We willen ouders en kinderen uit de wijk in de school krijgen. Maar we willen ook dat wat we in de school leren, in de wijk zichtbaar wordt."

Martha Nendels,
Anjelierstraat

Jongste van Michels

50-jarig jubileum Jan
Kroezen en Klaasje Kiers
Duivenstraat 11, 1973

Martin Kroezen, ca. 1950

Start renovatie
Versiliënbosch 1983

Families uit Versiliënbosch,
waaronder: Kroezen, Gerringa,
Tempelman en Hulst

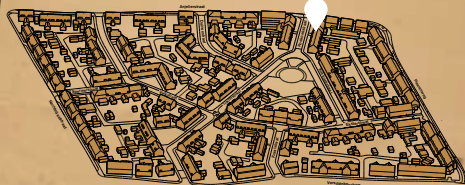

Hendrik Kroezen, Hans
Thomassen, en kleine
Hansje en Hannie

SONJA VAN VEEN

HOE HEET JE?

Sonja van Veen

HOE OUD BEN JE?

48

SINDS WANNEER WOON JE HIER?

In dit huis bijna 9 jaar.

HEBBEN DE BUREN EEN BIJNAAM VOOR JE?

Vroeger werd ik vaak herkend aan mijn vorige hondje, Donnie. Buren noemden me 'het baasje van Donnie.'

WAAR WOON JE PRECIES?

Koekoekstraat 1B

MET WIE WOON JE HIER OF MET WIE HEB JE HIER GEWOOND?

Alleen

HEB JE HUISDIEREN?

Nu mijn hondje Neo. Er is ook een buurtkat, Moosje. We zorgen eigenlijk met zijn allen voor hem. Hij is ook al flink oud, een jaartje of 11.

Sonja's oude hondje, Donnie

Versliënbosch en ik

"Op zesjarige leeftijd kwam ik met mijn familie op de Heerenweg wonen," vertelt Sonja. "Daar ben ik grootgebracht en een jaar later werd mijn broertje daar geboren. Rond de wijk was nog niet alles bebouwd. De hei was mijn speeltuin en het plein in het hart van de wijk was mijn speelplaats."

"Hier zie je mensen, zitten mensen buiten. Mensen groeten je op straat en weten wie je bent."

"Ik ben even weggeweest om op mezelf te gaan wonen buiten de wijk. Maar toen mijn vader hulpbehoevend werd, ben ik teruggekomen. Sindsdien woon ik weer in de wijk." Sonja had nog gehoopt terug te kunnen naar haar ouderlijk huis, maar: "Nu wordt dat afgebroken."

Opgroeien in Versliënbosch was "niets bijzonders" voor Sonja, maar als ze terugkijkt heeft ze wel

Buurtkat Moos doet een dutje in de voortuin van Sonja

altijd een thuisgevoel gehad, meer dan in de andere wijken waar ze tussendoor gewoond heeft.

"Ik vind het een huiselijke wijk, waar vooral vroeger iedereen bereid was om elkaar te helpen. Er heerste een gevoel van 'ons kent ons'. Buurtbewoners waren niet bang elkaar aan te spreken, maar keken ook naar elkaar om." De laatste jaren was dat anders, volgens Sonja: "Ik denk dat dit komt omdat er veel mensen van buitenaf bij zijn gekomen. Dat was wennen voor 'de oude garde', die vaak even de kat uit de boom keek. Als de nieuwe bewoners daardoor dachten: 'laat ons maar lekker', kan ik me dat goed voorstellen."

De jaarmarkt

Jarenlang werd op pinksterzondag de jaarmarkt georganiseerd door

een andere buurtbewoner, Jeff van de Vin. Sonja noemt het een hele happening, die de hele wijk deed opleven.

“In die 10 jaar heeft Jeff hier echt wel wat opgebouwd. De hele wijk kwam samen.”

“Op de dag van de jaarmarkt stonden er van ’s morgens vroeg al auto’s in de rij, vol met mensen die kraampjes op wilden zetten. Het begon klein, op het plein, maar ieder jaar werd het steeds groter en stonden de kraampjes zelfs tot ver in de straten.”

Tijdens de jaarmarkt werd er vaak een DJ of een band geregeld. De kinderen speelden op het plein. Voor hen waren er luchtkussens en ze konden geschminkt worden.

De serenade

Onderling zijn de buurtbewoners niet bang voor een grapje. “Ik was mijn sleutel een keer binnen vergeten. Toen moest ik de ladder van de buurman halen om via een

raampje boven naar binnen te kunnen klimmen. De hele buurt stond toen te juichen en te lachen.” Sonja wacht ook al jaren op een serenade van de achterbuurman. “Die belofte maakte hij 8 jaar geleden. We hebben het er vaak grappend over. Hij is inmiddels 87 jaar oud. Benieuwd of die nog komt voor 2026!”

Afscheid van een huis, maar niet van de wijk

Zelf heeft Sonja gelukkig nooit last van gehad van vochtschade, maar toch gaat ze haar huidige woning niet echt missen. “Ik merk dat het

huis al heel oud is. De trap is veel te smal en de wastafel boven is veel te laag. Bij het bouwen van de nieuwe huizen hoop ik dat er meer rekening wordt gehouden met dat soort zaken. Mensen zijn tegenwoordig een stuk groter en ze worden veel ouder.”

“Ik weet nog niet of ik terug wil komen in de wijk. Ik wil hier op zich graag blijven wonen, maar tijdelijk een andere woning zie ik niet zitten. Als ik van dit huis meteen naar een nieuw huis in de wijk kan, wil ik zeker blijven.”

Een verbeterd Versiliënbosch

“Als ik wegga, zal ik de oude burens en de stijl van de huizen het meeste missen. Ik hoop dat die terugkomen in de nieuwe wijk. De nostalgie die de wijk bij zich draagt, laat mij me hier thuis voelen.”

Maar niet alles hoeft hetzelfde te blijven. “Ik hoop dat diversiteit terugkomt naar de wijk. Echt weer jong en oud samen, mét elkaar. Bij het bouwen van de nieuwe wijk hoop ik dat Woonpunt goed luistert naar de mensen die terug willen komen en dat die mensen ook van zich laten horen bij bijeenkomsten. De ‘oude garde’ of ‘harde kern’ is hier als kind opgegroeid en kent de wijk door en door.”

Auto's schuiven aan om de jaarmarkt op te bouwen

“Ik weet nog niet of ik terug wil komen in de wijk. Ik wil hier op zich graag blijven wonen, maar tijdelijk een andere woning zie ik niet zitten.”

En tot slot: “Als ik dan nog één dingetje mag toevoegen, dan is het dat er meer parkeerplaatsen moeten komen. Na een lange dag werken kan ik me behoorlijk ergeren als ik thuiskom en er een onbekende auto voor mijn huis staat. Maar dat is dan weer mijn ding.” ●

FOTOCOLLAGE

Na de renovatie, jaren 80
Pleitje Koekoekstraat

Koekoekstraat, Jaren '70

Koekoekstraat, 1988

FOTOCOLLAGE

Martin Kroezen tijdens
carnaval 1953

Martin, Jo en Rinie Verbaten
Het pad tussen de Duivenstraat
11 en de Koekoekstraat 12

Achtertuint
Koekoekstraat 12, 1960

Klaas en Martin Kroezen, 1950

**= VRIENDEN
VERTELLEN =**

Foto

Over jou

Wie ben je?

Wanneer heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Met wie heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Waar heb je gewoond?

(Kruis het aan op onderstaand kaartje)

Wat was je favoriete plek in
Versiliënbosch en waarom?

Hoe zou je Versiliënbosch
omschrijven voor iemand die
er nooit is geweest?

Waarom zal je
Versiliënbosch nooit
vergeten?

Over ons

Hoe hebben wij elkaar
leren kennen?

Weet je nog wanneer
dat was?

Hoe omschrijf je
onze band?

Wat is het leukste
dat wij samen hebben
meegemaakt in
Versiliënbosch?

Foto

Over jou

Wie ben je?

Wanneer heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Met wie heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Waar heb je gewoond?

(Kruis het aan op onderstaand kaartje)

Wat was je favoriete plek in
Versiliënbosch en waarom?

Hoe zou je Versiliënbosch
omschrijven voor iemand die
er nooit is geweest?

Waarom zal je
Versiliënbosch nooit
vergeten?

Over ons

Hoe hebben wij elkaar
leren kennen?

Weet je nog wanneer
dat was?

Hoe omschrijf je
onze band?

Wat is het leukste
dat wij samen hebben
meegemaakt in
Versiliënbosch?

Foto

Over jou

Wie ben je?

Wanneer heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Met wie heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Waar heb je gewoond?

(Kruis het aan op onderstaand kaartje)

Wat was je favoriete plek in
Versiliënbosch en waarom?

Hoe zou je Versiliënbosch
omschrijven voor iemand die
er nooit is geweest?

Waarom zal je
Versiliënbosch nooit
vergeten?

Over ons

Hoe hebben wij elkaar
leren kennen?

Weet je nog wanneer
dat was?

Hoe omschrijf je
onze band?

Wat is het leukste
dat wij samen hebben
meegemaakt in
Versiliënbosch?

Foto

Over jou

Wie ben je?

Wanneer heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Met wie heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Waar heb je gewoond?

(Kruis het aan op onderstaand kaartje)

Wat was je favoriete plek in
Versiliënbosch en waarom?

Hoe zou je Versiliënbosch
omschrijven voor iemand die
er nooit is geweest?

Waarom zal je
Versiliënbosch nooit
vergeten?

Over ons

Hoe hebben wij elkaar
leren kennen?

Weet je nog wanneer
dat was?

Hoe omschrijf je
onze band?

Wat is het leukste
dat wij samen hebben
meegemaakt in
Versiliënbosch?

Foto

Over jou

Wie ben je?

Wanneer heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Met wie heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Waar heb je gewoond?

(Kruis het aan op onderstaand kaartje)

Wat was je favoriete plek in
Versiliënbosch en waarom?

Hoe zou je Versiliënbosch
omschrijven voor iemand die
er nooit is geweest?

Waarom zal je
Versiliënbosch nooit
vergeten?

Over ons

Hoe hebben wij elkaar
leren kennen?

Weet je nog wanneer
dat was?

Hoe omschrijf je
onze band?

Wat is het leukste
dat wij samen hebben
meegemaakt in
Versiliënbosch?

Foto

Over jou

Wie ben je?

Wanneer heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Met wie heb je in
Versiliënbosch gewoond?

Waar heb je gewoond?

(Kruis het aan op onderstaand kaartje)

Wat was je favoriete plek in
Versiliënbosch en waarom?

Hoe zou je Versiliënbosch
omschrijven voor iemand die
er nooit is geweest?

Waarom zal je
Versiliënbosch nooit
vergeten?

Over ons

Hoe hebben wij elkaar
leren kennen?

Weet je nog wanneer
dat was?

Hoe omschrijf je
onze band?

Wat is het leukste
dat wij samen hebben
meegemaakt in
Versiliënbosch?

Colofon

Redactieteam

Woonpunt

Redactie, vormgeving, interviews

Mockus. Beeldbepalers in film, cultuur en communicatie

Foto- en archiefmateriaal

Mockus, Martens Willems & Humblé Architecten, Archief Woonpunt, Bas Quaedvlieg, Facebook groep Versiliënbosch, bewoners en oudbewoners: Familie Tempelman, Henk van Odenhoven, L.M. Brouns, Marita Sligter, Martin Kroezen, Rob Reimersdahl, Suzan Kis, Truus de Block, Twan de Bruijn

Bij de totstandkoming van deze publicatie hebben we geprobeerd alle rechthebbenden van de foto's te achterhalen. Mocht u desondanks foto's tegenkomen, waarvan u rechthebbende bent, kunt u contact opnemen met Woonpunt.

Drukwerk

Andi smart print solutions, Beek

Uitgever

Woonpunt

Met dank aan alle geïnterviewden en iedereen die een bijdrage heeft geleverd.

De copyrights van de teksten en foto's in dit boek berusten bij de makers hiervan. Niets van dit boek mag zonder voorafgaande schriftelijk toestemming van de auteur gebruikt, verveelvoudigd, bewerkt of openbaar gemaakt worden.

Deze publicatie is met de meest grote zorgvuldigheid samengesteld. De historische tijdlijn is gebaseerd op archiefmateriaal en persoonlijke herinneringen van (voormalige) inwoners van Versiliënbosch. We realiseren ons dat de tijdlijn niet compleet is. Deze is enkel bedoeld om een globaal beeld te schetsen van de geschiedenis van Versiliënbosch en de rol die de wijk door de jaren heen heeft gehad voor vele mensen. Aan eventuele onjuistheden kunnen geen rechten worden ontleend, drukfouten voorbehouden.

